

Instrucțiuni de bază pentru participanții la un test de competență

Introducere

Acest pliant reprezintă o listă de verificare cuprinzătoare care evidențiază pașii esențiali de urmat în cadrul participării la un program de testare a competenței (PT). Alegerea unui program PT adecvat trebuie să fie asigurată [1]. Sunt oferite recomandări utile pentru a evita greșelile frecvente și pentru a obține rezultate de succes. Sunt acoperite principalele etape ale participării în schema PT, de la recepționarea materialelor pentru PT până la analiza rapoartelor primite [1-3]. Documentarea rezultatelor pentru temele abordate mai jos este recomandată, în special în scopuri de acreditare.

1. Înainte de participarea la un test de competență

- ☐ Verificați dacă furnizorul PT are informații actualizate privind datele de facturare, livrare și contact tehnic ale laboratorului.
- ☐ Asigurați-vă că laboratorul are proceduri documentate sau, dacă este necesar, elaborați proceduri pentru: revizuirea rezultatelor PT la primire; adoptarea de acțiuni corective în caz de performanță neconformă; evaluarea periodică a rezultatelor PT în timp; arhivarea rapoartelor de testare a competenței.

2. Recepționarea materialelor pentru testare

- ☐ Deschideți imediat coletul la primire pentru a verifica starea materialelor pentru programul PT.
- ☐ Contactați furnizorul pentru PT dacă lipsesc materiale, sunt deteriorate, prezintă scurgeri sau sunt compromise, și solicitați înlocuirea acestora.
- ☐ Citiți cu atenție instrucțiunile furnizorului pentru a vă asigura că sunt clare și ușor de înțeles (de ex. manipulare, depozitare, pretratare, pregătire, raportarea rezultatelor).
- ☐ Înregistrați, identificați și etichetați materialele pentru programul PT conform procedurilor interne ale laboratorului.
- ☐ Depozitați materialele pentru programul PT conform instrucțiunilor primite.

3. Măsurători

- ☐ Citiți cu atenție instrucțiunile furnizorului PT înainte de a începe măsurătorile.
- ☐ Efectuați măsurătorile în condiții cât mai apropiate de cele uzuale din laborator, cu excepția cazului în care furnizorul PT indică altfel.
- ☐ Respectați termenele limită pentru realizarea analizelor.

Eurachem

A FOCUS FOR
ANALYTICAL CHEMISTRY
IN EUROPE

4. Raportarea rezultatelor

- ☐ Alocați suficient timp pentru trimiterea rezultatelor către furnizorul PT.
- ☐ Includeți toate informațiile solicitate de către furnizorul PT.
- ☐ Respectați formatul cerut (unități, număr de cifre semnificative, zecimale).
- ☐ Verificați ca rezultatele transmise să fie corecte și să corespundă celor dorite, corectând orice eroare de transcriere identificată (de ex. inversarea probelor sau a analiștilor).
- ☐ Confirmați că procesul de trimitere către furnizorul PT a fost finalizat cu succes.

5. Revizuirea raportului

- ☐ Citiți raportul de testare PT cât mai curând posibil și verificați corectitudinea informațiilor și a rezultatelor; raportați imediat eventualele erori furnizorului PT.
- ☐ Luați în considerare orice comentarii privind runda de testare a competenței, evaluarea performanței și alte aspecte relevante pentru rezultatele rundei PT care oferă un context valoros pentru rezultatele individuale ale laboratorului.
- ☐ Revizuiți cu atenție performanța evaluată în conformitate cu procedurile interne ale laboratorului.
- ☐ Arhivați raportul PT conform procedurilor stabilite.

6. Urmărirea participării la un test de competență

- ☐ Investigați orice performanță neconformă în conformitate cu sistemul de management al calității laboratorului [4].
- ☐ Evaluați impactul unei performanțe slabe (de ex. riscul de a fi transmis date eronate clienților).
- ☐ Implementați acțiuni corective relevante și, dacă este posibil, utilizați materialele PT rămase [5] pentru a evalua eficacitatea acestora.
- ☐ Monitorizați tendințele în performanță pe termen lung (niveluri de concentrație etc.).

Mai multe informații / Lecturi suplimentare

- [1] B. Brookman and I. Mann (eds.) Eurachem Guide: Selection, Use and Interpretation of Proficiency Testing (PT) Schemes (EN, 3rd ed. 2021).
- [2] Pliant Eurachem: „ Selectarea schemei de testare a competenței potrivită pentru laboratorul meu” (RO, ed. a 2-a, 2025).
- [3] Pliant Eurachem: „ Testarea de competență - Cât de mult și cât de des?” (RO, ed. a 2-a, 2025).
- [4] Pliant Eurachem: „ Cum să investighezi performanța slabă în testarea de competență” (RO, ed. a 2-a, 2025).
- [5] Pliant Eurachem: „ Utilizarea probelor în plus de la testul de competență” (RO, ed. a 2-a, 2025).

Toate documentele sunt disponibile pe www.eurachem.org.

Informații legate de furnizorii de PT și de scheme PT pot fi obținute de la organismul de acreditare național, RENAR, de pe website-ul EPTIS (www.eptis.bam.de) sau de la organizații internaționale.